

Posudek bakalářské práce: Taibl, P. 2014: Proměny sídelní struktury Hořovicka ve středověku. ÚPA FF UK v Praze, 172 str., 73 obr.

Na úvod hodnocení předložené bakalářské práce je třeba konstatovat, že úkol, který byl P. Taiblovi svěřen, tedy zpracování vývoje osídlení Hořovicka, je svou povahou mimořádně rozsáhlý a kladl komplexní nároky na znalosti, dovednosti a nasazení autora práce. Tuto skutečnost výmluvně dokumentuje fakt, že v rámci studie jsou předkládány výsledky hned dvojice výzkumných projektů, a sice grantového projektu GA ČR *Archeologie přemyslovských Čech* a vnitřního grantu FF UK *Proměny sídelní struktury Hořovicka ve středověku*. Východiskem práce byla jednak nálezová zpráva z výzkumu ÚPA FF UK (vedoucí dr. I. Štefan) na lokalitě Suchomasty, okr. Beroun, na jejímž zpracování se v rámci bakalářského úkolu P. Taibl podílel, dále výsledky rozsáhlé povrchové prospekce na k. ú. Suchomast, která byla vedena a vyhodnocena samotným autorem, a konečně rešerše dostupné písemné a hmotné evidence pro hořovický mikroregion, kde autor vycházel z rozsáhlejší přípravné studie dr. D. Kalhouse, starší literatury a Archeologické databáze Čech.

Lze konstatovat, že sama skutečnost, že P. Taibl dokázal tento svůj ambiciózní záměr v plném rozsahu realizovat, je úctyhodná; jeden každý z trojice výše uvedených segmentů problematiky by patrně mohl představovat samostatný bakalářský úkol a výsledný rozsah práce pak stanovený rozsah tohoto typu kvalifikační práce čtyřnásobně překračuje. Bohužel, naznačená šíře záběru se negativně podepsala na obsahové i formální podobě předkládané studie.

Za hlavní slabinu studie je třeba pokládat její jazykové zvládnutí v širším slova smyslu: autor píše překotně a v jeho textu lze najít desítky vadných formulací a nedokončených vět (prohřešky proti pravopisné normě ponechme na tomto místě stranou). Práce tak v některých pasážích (zejm. v kapitolkách věnovaných popisu použitých metod a postupů) připomíná spíše pouhé shluky pojmů a obrátů užívaných v odborném diskursu, než promyšlenou a tedy významově „funkční“ stat' – součást vyššího myšlenkového celku.

Leckde je tedy obtížné zhodnotit, zda porušená formulace představuje pouze další doklad ledabylé autorovy stylistiky, či zda odráží povrchní či neúplné chápání popisované problematiky. Zcela evidentní doklady druhé, tedy závažnější z uvedených možností pak představuje neadekvátní či zcela chybné užívání odborných termínů. V rámci obhajoby by proto měl být P. Taibl tázán, zda na lokalitě Suchomasty proběhla geomagnetická či georadarová prospekce (s. 17-18) a zda dovede vysvětlit princip fungování a potenciál obou geofyzikálních metod, které zjevně zaměňuje. Bizarně rovněž působí autorovo tvrzení, že přistoupil „*k exkavaci okolního terénu pomocí povrchových sběrů*“ (s. 82), které je – *nota bene* – součástí metodických pasáží k problematice povrchových sběrů.

V mnoha případech je možno P. Taibla přistihnout při nesouvislosti jeho myšlenek, které buďto sehrají v rámci textu jen epizodní úlohu, aniž by byly fruktifikovány v rámci následné argumentace, nebo si přímo vzájemně odporují. Bylo by např. vhodné položit v rámci obhajoby otázku, jaký je informační potenciál sledování fragmentarizace keramického materiálu pocházejícího z archeologických objektů a z povrchového sběru. Nezbytné je potom vysvětlení rozporu mezi rozhodnutím provádět povrchové sběry (s. 82) a kritikou této metody, která vede P. Taibla až ke konečnému rezultátu, že „*je nutné brát výše vyvozené povrchových sběrů závěry (sic!) s rezervou*“ (s. 87) a k jejich faktickému vyloučení z další interpretace. Tento zvrát je o to méně pochopitelný v situaci, kdy se autorova motivace

k oběma krokům opírá o společné metodické východisko, v práci hojně citovanou *Nedestruktivní archeologii* z pera M. Kuny.

I přes výše jen ve výběru uvedené a relativně hojně nedostatky práce je ale třeba na tomto místě vyzvednout i její kvality. Mezi ně patří v první řadě korektní a materiálově hodnotné popisné, obrazové a tabelární shrnutí výsledků terénních aktivit ÚPA FF UK na lokalitě Suchomasty, jakož i solidní metodicko-technické uchopení vyhodnocení povrchových sběrů (aplikace GIS jako analytického nástroje, použití WMS podkladových map a další postupy, které nejsou v kvalifikačních pracích ÚPA FF UK – na rozdíl od jiných univerzit v ČR – doposud běžné). Dále je třeba ocenit snahu o komparaci jednotlivých dílčích problematik s poznatky z jiných lokalit, a to i zahraničních, originální úvahy nad možnou stavební podobou zachycených budov i orientaci v základních otázkách kritické práce s písemnými prameny.

Z výše uvedeného vyplývá, že práci je třeba jednoznačně doporučit k obhajobě. Hodnocení práce však představuje poměrně nesnadný úkol, kdy na jednu miskou vah padá celkově dobrá koncepce studie, zřetelná náročnost úkolu a nezpochybnitelná autorova časová investice a pracovní agilita, a na druhou potom nemalá řada drobných pochybení, z nichž žádné sice nelze označit za zásadní, ale v jejich mase je nelze ani jednoduše přehlédnout. Do celkové úvahy je však třeba zahrnout Taiblovu bilingvnost a celkovou nízkou autorskou zkušenost, i přes závažnost tématu a vysoce nadprůměrný rozsah studie nelze ostatně zapomínat, že se jedná o práci bakalářskou. V případě, že v rámci obhajoby budou uspokojivě zodpovězeny výše naznačené problematické momenty, proto navrhuji hodnotit práci jako výbornou.

V Praze 29. 8. 2014
Mgr. Jan Hasil